

Dr hab. Grażyna Bartkowiak prof. AMW

Gdynia, 25.01-2023

Katedra Studiów Edukacyjnych

Wydział Nauk Humanistycznych

i Społecznych

Akademia Marynarki Wojennej

w Gdyni

**Recenzja dorobku naukowego dr Andrzeja Piotrowskiego
sporządzana w związku z wszczęciem postępowania kwalifikacyjnego związanego
z Jego wnioskiem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk
społecznych, w dyscyplinie psychologia**

1. Wprowadzenie

Z dużym uznaniem należy powitać podjęcie przez Autora artykułów odnoszących się do problematyki funkcjonowania grup mundurowych a także przedstawielek Służby Zdrowia. Rozpatrywaną przez Autora problematykę należy uznać za szczególnie ważną w kontekście wzrastających oczekiwań społecznych a jednocześnie trudności w pełnieniu misji związanych z wykonywanym zawodem.

Przedmiotem zainteresowań, a następnie badań wchodzących w skład osiągnięcia naukowego, opublikowanych w postaci siedmiu artykułów, stanowiącego podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego Autora jest psychologiczna analiza osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obywateli przedstawicieli Służby Więziennej, Policji, Sił Zbrojnych. Jednocześnie Autor analizował warunki pracy w tym w sytuacji pandemii COVID -19) przedstawielek Służby Zdrowia – pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. Problematykę tę, a w szczególności wybrane do badań grupy zawodowe można zestawić i analizować łącznie traktując je jako osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w wymiarze społecznym i medycznym.

U podstaw podjętej przez Habilitanta problematyki leży założenie o jedności biopsychospołecznej człowieka wskazujące na konieczność zachowania równowagi w relacji zawodowego funkcjonowania człowieka, w kategoriach obciążenie psychiczne -osoba-środowisko. Z tego względu należy docenić inicjatywę podjęcia się przez Autora zagadnień zamieszczonych poddanych ocenie artykułach. Mimo, że zagadnienia związane z funkcjonowaniem przedstawicieli służb mundurowych są obecne w literaturze przedmiotu

można wyraźnie zaobserwować brak dostatecznie udokumentowanych badań porównawczych podejmujących zagadnienia zależności między doświadczanym zawodowym stresem, w szczególności radzeniem sobie z nim, prężnością, bezsennością ich psychologicznymi i społecznymi wymiarami, a psychologiczną sferą funkcjonowania człowieka i ryzykiem wystąpienia wypalenia zawodowego. Podobnie sytuacja wygląda ze względu na funkcjonowanie pielęgniarek w obszarze relacji wsparcia organizacyjnego, satysfakcji z pracy, intencji odejścia z pracy, w kontekście kraju zamieszkania. Także na uwagę zasługuje rzetelna analiza stresu doświadczanego przez pielęgniarki i położne w sytuacji pandemii COVID-19. Nawiązując do nurtu psychologii pozytywnej Habilitant podejmuje problematykę pozytywnych jednostkowych i organizacyjnych predyktorów zaangażowania w pracy, porównując polskich i indonezyjskich funkcjonariuszy służb więziennych oraz polskich przedstawicieli Policji. Niniejsze artykuły uzupełniają istniejącą w literaturze przedmiotu lukę, stąd problematyka, której uzupełnienia podjął się dr Andrzej Piotrowski jest problematyką potrzebną ze względu na jej walory poznawcze i aplikacyjne.

Ocena merytorycznych aspektów poszczególnych prac habilitanta

Pierwszy z artykułów” *Insomnia among Prison Officers and Its Relationship with Occupational Burnout: The role of Coping with Stress in Polish and Indonesian Samples*”, współautorskie opracowanie, opublikowany w „*International Journal of Environmental Research and Public Health*” w 2021 roku, wchodzący w skład osiągnięcia naukowego (stanowiącego podstawę o ubieganie się o stopień doktora habilitowanego) zmierza do ustalenia zależności między bezsennością, stylami radzenia sobie ze stresem, organizacyjnymi uwarunkowaniami, wynikającymi ze specyfiki pracy w Służbie Więziennej w Polsce i w Indonezji. Autorski wkład habilitanta obejmuje zarówno konceptualizację projektu, statystyczną analizę danych, ich interpretację i końcową modyfikację formalną. Artykuł ten ze względu na doniosłość podjętej problematyki, rozważania teoretyczne, sformułowanie problemów badawczych, trafne zaplanowanie i realizację procedury badawczej wreszcie prezentację wyników badań wydaje się być najbardziej wartościowym osiągnięciem naukowym Autora. Zgodnie z wymaganiami poprawnego przygotowania artykułów już we Wprowadzeniu Autorzy podkreślają rangę a wręcz konieczność podjęcia problematyki oddziaływania negatywnych stresorów, pochodzących z negatywnych doświadczeń w miejscu pracy, niskiego poziomu zadowolenia, ewentualnej agresji ze strony osadzonych na występowanie określonych zaburzeń fizjologicznych w postaci bezsenności, odwołując się do stosunkowo licznej literatury. W dalszej części artykułu czytelnik może znaleźć podrozdział z kompetentnie wybraną prezentacją literatury przedmiotu, odnoszącej się do wypalenia zawodowego, bezsenności oraz

specyfiki pracy w Służbie Więziennej. Rozdział ten kończy się trafnie sformułowanymi problemami i pytaniami badawczymi. Następnie Autorzy wskazują na dotrzymanie wymogów etyki prowadzenia badań oraz zamieszczają opis trafnie dobranych, zwalidowanych narzędzi badawczych, spełniających wymogi poprawności psychometrycznej. Na szczególną uwagę zasługuje rzetelne przedstawienie opisowej i wnioskującej analizy statystycznej z pełną dokumentacją uzyskanych danych, a także komunikatywnym przedstawieniem przyjętych modeli badań w formie graficznej. Na pozytywną ocenę zasługuje również wysoka liczebność próby badawczej odnoszącej się zarówno do polskich jak i indonezyjskich przedstawicieli Służby Więziennej. Należy podkreślić, że uzyskanie zgody i przeprowadzenie badań z wśród przedstawicieli służb mundurowych, z wykorzystaniem kilku narzędzi badawczych z pewnością nie należało do zadań łatwych, wymagało benedyktyńskiej cierpliwości i determinacji badaczy. Zdaniem Recenzentki, warto jednocześnie w tym miejscu podkreślić szczególną wartość badań porównawczych, poszerzających perspektywę uzyskanych rezultatów badawczych. Uzyskane wyniki stały się podstawą wnikliwej interpretacji i dyskusji nawiązującej do dotychczasowych osiągnięć badawczych pozwalającej właściwie usytuować uzyskane wyniki na forum dyscypliny naukowej Psychologii Pracy i organizacji.

Jedyna uwaga Recenzentki dotyczy podrozdziału zawierającego sformułowanie wnioski, które w stosunku do uzyskanych rezultatów badawczych wydają się nader skromne. W tej części artykułu dobrze byłoby w syntetyczny sposób sformułować osiągnięte rezultaty o charakterze poznawczym i zamieścić aspekty aplikacyjne. Taki zabieg jeszcze bardziej podniósłoby merytoryczną wartość poddanego ocenie artykułu.

Kolejny artykuł – „Nurses turnover intentions – a comparative study between Iran and Poland”, którego Habilitant jest współautorem, opublikowany w czasopiśmie w „Medycyna Pracy” w 2021 roku, zmierzał do identyfikacji oddziaływania poziomu satysfakcji z pracy, konfliktów praca-rodzina oraz wsparcia organizacyjnego, w zależności od kraju zamieszkania na intencję odejścia z pracy pielęgniarek. Podobnie jak w przypadku wcześniej analizowanego artykułu, można dostrzec znaczny wkład autorski dr Andrzeja Piotrowskiego w przygotowanie i realizację projektu badawczego. Na uwagę zasługuje ranga podjętego problemu badawczego. Nie jest gołosłownym twierdzenie, że brak satysfakcji z pracy jest jednym z podstawowych powodów odejścia pracowników z pracy. W przypadku pielęgniarek zmniejszanie się liczby zatrudnionych może skutkować wystąpieniem poważnego problemu społecznego, szczególnie dolegliwego w sytuacji kiedy niejednokrotnie zdobycie kwalifikacji na polskich uczelniach prowadzi do podejmowania przez pielęgniarki i położne zatrudnienia poza krajem.

Analizowany artykuł zawiera kompetentnie przygotowaną część teoretyczną, odwołującą się do aktualnej literatury przedmiotu i stanowiącą jednocześnie uzasadnienie rangi podjęcia problemu badawczego. W dalszej części artykułu znajduje czytelnik informacje o zastosowanych metodach, narzędziach badawczych oraz próbie badawczej, obejmującej dwie stosunkowo liczne grupy pielęgniarek polskich i irańskich. Zastosowana procedura, skonstruowane modele ze względu na przyjęte zmienne, wybór trafnie dobranych, zwalidowanych narzędzi badawczych, liczebność próby badawczej w najmniejszym stopniu, nie budzi zastrzeżeń. Podobnie dobrze udokumentowane są opisowe i pozwalające na wnioskowanie analizy statystyczne. Także dyskusja jest efektem wyczerpującej interpretacji tym bardziej wartościowej, że pozwalającej na jednoczesne zestawienie i porównanie sytuacji zawodowej pielęgniarek z Polski i Iranu. Sugestią recenzentki, która w żaden sposób nie obniża wysokiej oceny odnoszącej się do merytorycznej wartości artykułu, byłaby konfrontacja wyników badań uzyskanych przez polskie pielęgniarki z badaniami prowadzonymi w poszczególnych lokalnych ośrodkach uniwersyteckich w Polsce, w obszarze zdrowia publicznego. Ponadto, wypowiadając się o ograniczeniach badań Autorzy wyrażając „swoistą wrażliwość badawczą” trafnie wskazali na trudność w dostosowywaniu narzędzi badawczych, występującą w większości przypadków badań realizowanych w kontekście wielokulturowym. Jednak z drugiej strony można przypuszczać, że chęć dochowania tak restrykcyjnym wymogom psychometrycznym prowadziły do znacznego wydłużenia procedury badań, co mogłoby z kolei obniżyć aktualność uzyskanych danych. Reasumując, recenzentka wysoko ocenia przedłożony do weryfikacji artykuł jako istotny elementu dorobku naukowego dr Andrzeja Piotrowskiego.

Następny artykuł „Stress among nurses from countries variously affected by the COVID-19 pandemic –results collected in Poland and Iran”, jest artykułem współautorskim, wydanym także w czasopiśmie “Medycyna Pracy” w 2020 roku, gdzie Habilitant jest pierwszym w kolejności Autorem. Z tego względu, można uważać, że jego znaczny wkład w konceptualizację i metodologię projektu nie budzi zastrzeżeń. Podobnie jak w poprzednio recenzowanych artykułach opracowanie rozpoczyna się od rozważań teoretycznych, w których Autorzy opisują sytuację zawodową pielęgniarek w sytuacji pandemii COVID-19. Na uwagę zasługuje dodatkowe obciążenie, spowodowane koniecznością stosowania środków ochrony indywidualnej. W końcowej części rozważań teoretycznych (str. 458) można znaleźć informacje na temat różnic w obszarze funkcjonowania systemu opieki medycznej w Polsce i Iranie. Ustosunkowując się do zastosowanej metodologii, podobnie jak w przypadku poprzednio ocenianych artykułów, należy podkreślić poprawność psychometryczną

stosowanych (szczególnie wśród polskich pielęgniarek) narzędzi badawczych, a także przyjętą kategoryzację strategii radzenia sobie ze stresem, dobór testu weryfikującego istnienie statystycznie istotnych różnic w zakresie stosowanych strategii, jak również rzetelną dokumentację uzyskanych danych. Na pozytywną ocenę zasługuje również wnikliwa interpretacja uzyskanych wyników badań i wysoka świadomość istnienia ich ograniczeń, choć aplikacyjny charakter rezultatów badawczych, odnoszący się do możliwości poprawy zawodowego funkcjonowania pielęgniarek zarówno w Polsce jak i w Iranie wydaje się być w niewystarczającym stopniu zaakcentowany. Z kolei na szczególną uwagę zasługuje studium porównawcze funkcjonowania pielęgniarek, w dwóch różniących się pod względem kultury i kultury organizacyjnej krajów, jako przyjęty paradygmat analizy. Niezależnie od wysokiej, merytorycznej oceny analizowanego artykułu recenzentka jest zdania, że dobrze byłoby skonfrontować uzyskane dane z wynikami badań odnoszącymi się do sytuacji zawodowej pielęgniarek w innym kraju np. o zbliżonym, niezbyt wysokim poziomie jakości życia jego mieszkańców. Wówczas, jak wskazują na to przeprowadzone badania (np. oceniany w następnej kolejności artykuł: A. Piotrowski *Resilience and Subjectively...., 2021*) mogłoby okazać się, że swoiste przyzwyczajenie do szeregu trudności dnia codziennego, a także w uciążliwości pracy zawodowej jest czynnikiem współwystępującym ze zwiększoną prężnością w sytuacjach stresowych. Powyższa uwaga w opinii recenzentki nie obniża wartości przedłożonego do oceny artykułu.

Czwarty artykuł Habilitanta przedłożony do oceny, w procedurze habilitacyjnej jest także współautorskim artykułem „Resilience and subjectively experienced stress among paramedic prior to and during the COVID-19 pandemic”, opublikowanym w czasopiśmie „Frontiers in Psychology” w 2021 roku. Artykuł ten zaskakuje ze względu na osiągnięte rezultaty badawcze, co staje się kolejnym przyczynkiem pozytywnej oceny dorobku dr Andrzeja Piotrowskiego. Wkład Autora (podobnie jak pozostałych współautorów) obejmował zarówno konceptualizację, metodologię opracowanie wyników badań i troskę o formalną stronę artykułu. Przedmiotem rozważań Autora była sytuacja zawodowa ratowników medycznych w aspekcie doświadczanego stresu (z przy wykorzystaniu *Skali Pomiaru Prężności i Skali Poczucia Stresu*).

Problematyka podjęta przez Autora (ze względu na przedmiot rozważań) doświadczanie stresu i podmiot – badania przeprowadzone wśród ratowników medycznych, przed pandemią COVID-19 i w trakcie jej trwania wydają się szczególnie istotne gdyż były przeprowadzane w sytuacji istnienia zagrożenia życia i zdrowia. Podobnie jak w poprzednich opracowaniach, teoretyczna część artykułu została przygotowana bardzo starannie poprzez odwołanie się i

ustosunkowanie do aktualnej literatury przedmiotu. Tok prowadzonych rozważań pozwala łatwo rozpoznać intencje badawcze autorów. Nie budzi też wątpliwości metodologiczna strona artykułu i graficzna prezentacja uzyskanych rezultatów badawczych. Szczególnie wartościową merytorycznie wydaje się być dyskusja wyników badań, wskazująca na współwystępowanie pozytywnych i negatywnych rezultatów stresu. Jako efekt uzyskanych rezultatów zaskakujące wydaje się, że ratownicy medyczni prezentowali wyższy poziom intrapsychoicznego stresu przed pandemią niż w trakcie jej trwania a także wyższą tolerancję na niepowodzenia, traktowanie życia jako wyzwania, bardziej pozytywne nastawienie do życia. Jednocześnie trafna i wartościowa wydaje się interpretacja obniżania się doświadczanego wśród ratowników medycznych stresu jako mobilizacji, aktywizacji zasobów, habituacji i modyfikacji hierarchii wartości. Końcowa część artykułu zawiera sugestie odnoszące się do konfrontacji uzyskanych wyników badań w aspekcie poznawczych i aplikacyjnych celów artykułu i ciekawie nakreślone kierunki dalszych badań. Podsumowując recenzentka wysoko ocenia analizowany powyżej artykuł jako znaczący element dorobku naukowego dr Andrzeja Piotrowskiego.

Piątym opracowaniem, przedłożonym do oceny dorobku naukowego Habilitanta jest współautorski artykuł, „Resilience, Occupational Stress, Job Satisfaction, and Intention to Leave the Organization among Nurses and Midwives during the COVID-19 Pandemic”, opublikowany w “International Journal of Environmental Research and Public Health” w 2022 roku. Wkład doktora Andrzeja Piotrowskiego sprowadził się w nim do uczestnictwa w konceptualizacji, opracowania metodologii, przeprowadzenia badań, ich opracowania i interpretacji oraz przygotowania ostatecznej wersji artykułu, co sprawia, że przy ogólnej ocenie dorobku Habilitanta można go uznać za znaczący.

Przedmiotem rozważań Autorów jest problematyka prężności i doświadczania stresu zawodowego wśród pielęgniarek i położnych, w kontekście odczuwanej satysfakcji z pracy związanej z występowaniem intencji odejścia z pracy. Artykuł jest dobrze ustrukturyzowany. Po uzasadnieniu wagi podjętego tematu tj. wskazania szczególnie trudnej sytuacji pracy przedstawicielek średniego personelu narażonych na utratę, a nawet zagrożenie życia i zdrowia (wskaźnik obciążenia infekcją nieco poniżej 40%) pielęgniarek i położnych w sytuacji najtrudniejszego okresu pandemii COVID-19 Autorzy odnoszą się do aktualnych wyników badań z literatury przedmiotu, a następnie kompetentnie realizują metodologiczno-empiryczną część projektu. Przyjęty model jest czytelny, zgodny z analizowaną literaturą przedmiotu. Jego metodologiczna weryfikacja, zastosowane narzędzia badawcze, stosunkowo wysoka liczebność próby badawczej, dokumentacja i graficzne przedstawienie wyników badań, wreszcie

interpretacja uzyskanych rezultatów w formie rozbudowanej i wnikliwie przeprowadzonej dyskusji wyników badań, świadomość zaistniałych ograniczeń, a jednocześnie wskazanie na możliwość wykorzystania wyników badań w praktyce w końcowej części artykułu, przyczynia się do wysokiej oceny analizowanego i opisanego w artykule przedsięwzięcia badawczego.

Szósty z wskazanych przez Habilitanta artykułów, wchodzących w skład jego osiągnięcia naukowego zatytułowany „Work engagement among prison officers. The role of individual and organizational factors in the Polish and Indonesian penitentiary system, wydany w czasopiśmie “International Journal of Environmental Research and Public Health” w 2020 roku podobnie jak pozostałych pięć, jest współautorskim artykułem (przygotowanym przez łącznie trzech Autorów). Indywidualny wkład dr Andrzeja Piotrowskiego obejmuje konceptualizację artykułu, projekt metodologii, przeprowadzenie badań, obliczenia statystyczne, interpretację wyników oraz finalną wersję artykułu. Podobnie jak w poprzednio analizowanych projektach badawczych opublikowanych w formie artykułów indywidualny znaczący wkład Habilitanta nie budzi zastrzeżeń.

Faktycznie perspektywa badawcza przyjęta przez Autorów jest odmienna niż w poprzednio recenzowanych opracowaniach – bazuje na założeniach psychologii pozytywnej.

Autorzy badali nasilenie zaangażowania w pracę funkcjonariuszy Służby Więziennej rozpatrywanego w perspektywie uwarunkowań indywidualnych i organizacyjnych. W części teoretycznej znajdujemy szerokie porównanie funkcjonowania Służb Więziennych w Polsce i Indonezji. W jej końcowej części trafnie sformułowano cele i problemy badawcze. Jak to miało miejsce w poprzednich artykułach, metodologiczna i empiryczna strona analizowanego artykułu w najmniejszym stopniu nie budzi zastrzeżeń. Uzyskane rezultaty badawcze są dobrze udokumentowane: w wyniku przeprowadzonych badań okazało się, że samoocena zdrowia jest mediatorem (zmienną pośredniczącą) w zależnościach między typem jednostki penitencjarnej, aktywnym radzeniem sobie z trudnościami, stosowaniem zachowań unikowych oraz poszukiwaniem wsparcia i koncentracji na emocjach a zaangażowaniem w pracę. Czynniki różnicującymi ocenę dobrostanu wśród polskich i irańskich pracowników więziennictwa okazały się nastawienie względem pracy, samoocena zdrowia oraz określone strategie radzenia sobie w stresie.

Dokonując podsumowania, należy stwierdzić, że artykuł reprezentuje wysoki poziom analizy naukowej, a jedyną sugestią recenzentki byłaby niewielka modyfikacja jego struktury w aspekcie przeniesienia i zamieszczenia syntetycznej informacji o poznawczej wartości uzyskanych badań z dyskusji do wniosków.

Ostatnim, siódmym przedłożonym do oceny dorobku Habilitanta opracowaniem jest artykuł „Effects of organizational support and organizational justice on police work engagement” opublikowany w „Frontiers in Psychology” w 2021 roku. Jest to artykuł napisany przez trzech Autorów, dr Andrzej Piotrowski opracował koncepcję i aktywnie uczestniczył w przygotowaniu pozostałych części artykułu.

Przedmiotem opracowania jest problematyka zaangażowania w pracę w formacjach mundurowych, wśród funkcjonariuszy Policji. W części teoretycznej Autorzy kompetentnie przedstawiają kierunki badań odnoszących się do zaangażowania w pracę, które nawiązują do jednostkowych i organizacyjnych uwarunkowań występowania tego zjawiska, w oparciu o analizę aktualnej literatury przedmiotu. Rozważania teoretyczne prowadzą do sformułowania dwóch, wykluczających się hipotez. Projekt badań, pierwotnie przyjęty model i zastosowane narzędzia badawcze potwierdziły kompetencje psychometryczne Autorów artykułu, dotyczące analizy statystycznej, umożliwiły zastosowanie i weryfikację modelu równań strukturalnych, które pozwoliły na identyfikację szeregu czynników, wywierających wpływ na zaangażowanie w pracę funkcjonariuszy Policji. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wsparcie pochodzące od pracowników było wyższe niż pochodzące od przełożonych choć paradoksalnie związek wsparcia pochodzącego od przełożonych z zaangażowaniem w pracę był silniejszy niż w przypadku relacji z pracownikami.

Zdaniem recenzentki, bogactwo uzyskanych rezultatów badawczych nie zostało w pełni „wykorzystane” w podrozdziale o dyskusji wyników, z drugiej można przypuszczać, że ograniczone ramy artykułu uniemożliwiły Autorom szerszą analizę osiągniętych, jakże wartościowych rezultatów badawczych. Podobnie jak we wszystkich analizowanych opracowaniach, ocena wartości naukowej, stanowiącej wkład do dyscypliny (psychologia pracy i organizacji) ostatniego artykułu jest wysoka.

Podsumowując, przedłożony do oceny dorobek naukowy dr Andrzeja Piotrowskiego należy podkreślić jego następujące walory:

- umiejętność formułowania problemów badawczych, umiejętność wykorzystania literatury przedmiotu, właściwego doboru narzędzi badawczych, opracowania materiału i przeprowadzenia statystycznych analizy, interpretacji i dyskusji materiałów empirycznych,
- umiejętne połączenie w opracowaniach części teoretycznej z analizą empiryczną dotyczącą konkretnego wycinka rzeczywistości,
- poprawność logiczna prowadzonych wywodów,
- staranna redakcja artykułów oraz ich precyzyjny język.

Wysiłek naukowy Habilitanta, Jego teoretyczna i empiryczna znajomość problemów odnoszących się do funkcjonowania i warunków pracy osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obywateli przedstawicieli Służby Więziennej, Policji, Sił Zbrojnych oraz przedstawicieli Służby Zdrowia: pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych, trafnie dobrany warsztat badawczy, realizacja badań a następnie prezentacja uzyskanych danych, w kontekście już istniejącego dorobku z literatury przedmiotu doprowadziły do tego, że powstały wartościowe opracowania naukowe – co nabiera szczególnego znaczenia w świetle kryterium klasyfikacji dorobku naukowego kandydatów do stopnia naukowego doktora

3. Aktywność naukowa na forum zagranicznym i krajowym

Na uwagę i pozytywną ocenę zasługuje zaangażowanie dr Andrzeja Piotrowskiego w realizację kolejnych projektów badawczych, a także Jego współpraca z licznymi specjalistami na forum międzynarodowym, adaptacja narzędzi do pomiaru dobrostanu w pracy oraz podejmowanie innych szeroko zakrojonych wątków badawczych.

W opinii recenzentki, należy podkreślić i wysoko ocenić szczególną aktywność naukową Habilitanta, który po uzyskaniu tytułu doktora był aktywnym uczestnikiem 56 konferencji naukowych i 31 konferencji ogólnopolskich, ściśle tematycznie związanych z problematyką będącą przedmiotem Jego zainteresowań. Współpraca z zagranicznymi ośrodkami zaowocowała wspólnymi publikacjami i wystąpieniami podobnie jak współpraca z licznymi ośrodkami w kraju.

Kandydat do stopnia doktora habilitowanego odbywał liczne zagraniczne staże naukowe i wyjazdy studyjne (sześciokrotnie) wyjazdy szkoleniowe i dydaktyczne w ramach Erasmusa i Erasmusa plus (dziesięciokrotnie) .

Dr Andrzej Piotrowski był uczestnikiem sześciu grantów badawczych (ostatni z nich to grant NCN OPUS 22). Od ponad ok. dziesięciu lat jest członkiem czternastu komitetów redakcyjnych i rad naukowych, zagranicznych towarzystw naukowych, recenzentem licznych artykułów w czasopiśmie zagranicznych.

4. Zaangażowanie w działalność dydaktyczną, popularno- naukową i gospodarczą

Dr Andrzej Piotrowski był promotorem ok. 150 prac licencjackich i 12 prac magisterskich i recenzentem licznych prac magisterskich i licencjackich. Prowadził zróżnicowane, choć związane z psychologią służb mundurowych, zajęcia dydaktyczne w ośrodkach krajowych i zagranicznych. Jednocześnie pracował ze studentami jako opiekun sześciu kół naukowych,

opiekował się praktykami studenckimi. Na szczególnie pozytywną ocenę zasługuje fakt, że już trzykrotnie występował jako promotor pomocniczy w przewodach doktorskich.

Dr Andrzej Piotrowski jest nauczycielem akademickim zaangażowanym także w działalność organizacyjną i aktywność związaną z praktyką gospodarczą. Cele te realizował poprzez nadzór nad programami dydaktycznymi (np. jako członek Rady Programowej na kierunku *Psychologia* Uniwersytetu Gdańskiego) będąc członkiem Senatu uczelni i uczestnicząc w licznych komisjach uczelnianych. Prowadził wykłady w szkołach średnich, na terenie województwa pomorskiego, opracowywał filmy szkoleniowe. Jego znajomość funkcjonowania pracowników wymiaru sprawiedliwości i zaowocowała przygotowaniem ekspertyzy wykonanej w ramach Programu Operacyjnego „Kapitał ludzki”.

W ciągu ostatnich kilkunastu lat Habilitant otrzymywał liczne nagrody rektorskie (łącznie siedem) oraz w 2016 roku Medal Komisji Edukacji Narodowej.

5. Wnioski końcowe

Wszystkie wymienione rodzaje aktywności przyczyniają się do wysokiej oceny dorobku naukowego i aktywności naukowo- dydaktycznej, organizacyjnej dr Andrzeja Piotrowskiego.

Reasumując, ze względu na fakt, że podstawą przewodu habilitacyjnego jest cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2. a także ze uwagi na nieprzeciętną aktywność naukową dotyczącą współpracy międzynarodowej, konferencji międzynarodowych, odbytych stażów, szkoleń i innych form zaangażowania nauczyciela akademickiego pozytywnie rekomenduję wniosek dr Andrzeja Piotrowskiego o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia.

